

ΑΠΟΦΑΣΗ ΡΑΕ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 816/2018

Λήψη μέτρων για την υλοποίηση της διασύνδεσης της νήσου Κρήτης με το διασυνδεδεμένο σύστημα (ΕΣΜΗΕ) και ειδικότερα για τη χρηματοδότηση και κατασκευή του Έργου υπ' αριθμ. 3.10.3 «Γραμμή μεταφοράς μεταξύ Κορακιάς στην Κρήτη και περιφέρειας Αττικής (ΕΛ)» που αποτελεί τμήμα του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος «EUROASIA Interconnector»

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, στις 30 Αυγούστου 2018, η οποία συνεχίσθηκε στις 31 Αυγούστου 2018, 3 και 4 Σεπτεμβρίου 2018 και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 179/22.8.2011), όπως ισχύει, και ιδίως τα άρθρα 4, 21, 22, 23 και 25 αυτού.
2. Τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (L 211/55).
3. Τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 347/2013 «Σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009» και ιδίως το άρθρο 5 αυτού.
4. Τις διατάξεις του π.δ. 139/2001 «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ)» (ΦΕΚ Α' 121/18.06.2001).
5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2016/89 της 18ης Νοεμβρίου 2015 «Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος» με τον οποίο επικαιροποιήθηκε ο κατάλογος των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ).

6. Την Απόφαση της Επιτροπής της 14ης Αυγούστου 2014 (2014/536/EE) για την παραχώρηση στην Ελληνική Δημοκρατία παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 5902.
7. Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) περιόδου 2018 – 2027, το οποίο εγκρίθηκε με την Απόφαση ΡΑΕ υπ’ αριθ. 256/2018 (ΦΕΚ Β’ 1570/08.05.2018) καθώς και το ΔΠΑ του ΕΣΜΗΕ περιόδου 2017 – 2026, το οποίο είχε εγκριθεί με την υπ’ αριθ. 280/2016 Απόφαση ΡΑΕ (ΦΕΚ Β’ 2534/17.08.2016).
8. Την υπ’ αριθ ΗΛ/Β/ΦΒ/2954/οικ.184578 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β’ 4450/18.12.2017) με θέμα «Χαρακτηρισμός των έργων Φάσεων Ι και ΙΙ της Διασύνδεσης της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ, που έχει ενταχθεί στο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2017-2026, ως έργων γενικότερης σημασίας για την οικονομία της Χώρας».
9. Την Μελέτη Επάρκειας Ισχύος της Κρήτης για την περίοδο 2017 – 2030 - Α’ Μέρος (αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-237610/01.06.2018).
10. Τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενεργείας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003.
11. Τις διατάξεις της Οδηγίας 2010/75/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης).
12. Τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2193 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τον περιορισμό των εκπομπών ορισμένων ρύπων στην ατμόσφαιρα από μεσαίου μεγέθους μονάδες καύσης.
13. Την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2017/1442 της Επιτροπής της 31ης Ιουλίου 2017 για τον καθορισμό των συμπερασμάτων για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) βάσει της οδηγίας 2010/75/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μεγάλες μονάδες καύσης [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2017) 5225].
14. Το από 06.10.2017 Μνημόνιο Συνεργασίας (ΡΑΕ Ι-227182/9.10.2017) μεταξύ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και του φορέα του έργου Euroasia Interconnector Ltd για την από κοινού κατασκευή του έργου.
15. Την υπ’ αριθ. 847/2017 Απόφαση ΡΑΕ με θέμα «*Διασυνοριακός Επιμερισμός κόστους του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος “EUROASIA Interconnector (Ευρασιατικός διασυνδεδητήριος αγωγός)” μεταξύ της Ελλάδας και της Κύπρου*» (ΦΕΚ Β’ 906/15.03.2018), στην οποία προσαρτάται η από 10.10.2017 κοινή Απόφαση των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας Ελλάδας (ΡΑΕ) και Κύπρου (ΡΑΕΚ) με θέμα «*Cross-Border Cost Allocation Agreement between the Regulatory Authority for Energy of Greece (RAE) and the Cyprus Energy Regulatory Authority (CERA)*».

16. Τις επιστολές της ΡΑΕ προς Euroasia Interconnector Ltd και ΑΔΜΗΕ Α.Ε. υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ο-71042/12.03.2018 με θέμα «Ενημέρωση της Αρχής αναφορικά με τις περαιτέρω ενέργειές σας σχετικά με τη Διασύνδεση Κρήτης - Αττικής» και Ο-71249/02.04.2018 με θέμα «Υποβολή Τεχνικών Προδιαγραφών της Διασύνδεσης Κρήτης - Αττικής», και τις απαντητικές επιστολές των Euroasia Interconnector Ltd (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-234366/23.03.2018 και Ι-236092/30.04.2018) και ΑΔΜΗΕ Α.Ε (αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-235034/05.04.2018, Ι-236159/02.05.2018 και Ι-237794/04.06.2018).
17. Την υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ο-71938/18.05.2018 κοινή επιστολή της ΡΑΕ και της ΡΑΕΚ προς Euroasia Interconnector Ltd και ΑΔΜΗΕ Α.Ε. με θέμα «Διαπίστωση αδυναμίας εξεύρεσης τρόπου συνεργασίας μεταξύ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και της Euroasia Interconnector Ltd και καθυστέρησης του έργου διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής», η οποία κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον ACER και τις σχετικές επιστολές των Euroasia Interconnector Ltd (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-237491/29.05.2018) και ΑΔΜΗΕ Α.Ε. (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-240720/11.06.2018).
18. Τις διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της εταιρείας «Euroasia Interconnector Ltd» και της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., κατόπιν της ανωτέρω υπό στοιχείο 17 επιστολής, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με το πέρας των οποίων διαπιστώθηκε οριστική αδυναμία επίτευξης συμφωνίας μεταξύ των δυο πρώτων για την ίδρυση εταιρείας ειδικού σκοπού επί τη βάση των προβλέψεων του από 06.10.2017 Μνημονίου Συνεργασίας για την δημιουργία από κοινού εταιρείας για την κατασκευή του έργου.
19. Την από 10.07.2018 συγκεντρωτική έκθεση του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (Agency for the Cooperation of Energy Regulators, ACER) με τίτλο «*Consolidated report on the progress of electricity and gas projects of common interest*», η οποία δημοσιεύθηκε στις 11.07.2018, σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς του ηλεκτρισμού και του φυσικού αερίου.
20. Την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την αδειοδοτική διαδικασία του έργου 3.10.3, όπως προκύπτει ιδίως από: τις υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-232169/09.02.2018, Ι-232293/12.02.2018 και Ι-235305/16.04.2018 εκθέσεις προόδου του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος που υπέβαλε η Euroasia Interconnector Ltd, στο πλαίσιο των υποχρεώσεών της, βάσει της υπό στοιχείο 15 Απόφασης και την υποβληθείσα μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου (Ι-243217/19.07.2018).
21. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-243116/18.07.2018 υποβολή από την ΑΔΜΗΕ Α.Ε. αναθεωρημένου σχεδίου Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, περιόδου 2019-2028.
22. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ο-72725/19.07.2018 επιστολή της ΡΑΕ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ACER με θέμα «Implementation of part 3.10.3 “Internal Line between Korakia, Crete and Attica region (EL)” of the EuroAsia PCI» και την απαντητική επιστολή της Euroasia Interconnector Ltd (αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-243470/26.07.2018).

23. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-243470/01.08.2018 επιστολή της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. με θέμα «Χρηματοδότηση Έργου Κρήτη - Αττική».
24. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό.

Σκέφτηκε ως εξής:

Επειδή, η ΡΑΕ αποτελεί την «εθνική ρυθμιστική αρχή σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, κατά την έννοια των Οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ» και ασκεί, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 4001/2011 τον έλεγχο, τη ρύθμιση και την εποπτεία της αγοράς ενέργειας, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι η ΡΑΕ ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Γ' του Πρώτου Μέρους του ν. 4001/2011, καθώς και αυτές που της χορηγούνται επιπρόσθετα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου σε άλλα σημεία του.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 η ΡΑΕ «[...] στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, [...], αποφασίζει τη λήψη αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων, ιδίως για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που τίθενται με τον παρόντα νόμο, την Προστασία των Καταναλωτών, την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, την προστασία του περιβάλλοντος, **την ασφάλεια εφοδιασμού** και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. [...]». Συναφώς, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 1 «Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων Αρχών που ορίζονται με σχετική διάταξη νόμου, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει σε επιχειρήσεις που ασκούν ενεργειακές δραστηριότητες ρυθμιστικά μέτρα και όρους, με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής των διατάξεων της εσωτερικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, την ύπαρξη συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και εν γένει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.».

Στο ίδιο πλαίσιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 5 του άρθρου 25 του Ν. 4001/2011, η ΡΑΕ «συμβάλλει με κάθε τρόπο στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και στην προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού σε αυτή, συνεργαζόμενη με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες ρυθμιστικές αρχές, ιδίως στην περιοχή της Ενεργειακής Κοινότητας, της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου, καθώς και με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας και διεθνείς οργανισμούς, και ιδίως: [...]. 3. [...]. 4. [...]. 5. Η ΡΑΕ διαβουλευέται και συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ενεργειακής Κοινότητας, καθώς και τρίτων χωρών με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος, με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ιδίως για: (α) Την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του συστήματος, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και η διασυννοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων Διασυνδέσεων, σε περιφερειακό επίπεδο και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού χωρίς διακρίσεις μεταξύ προμηθευτών σε διάφορα κράτη – μέλη. (β) [...]».

Επειδή, όπως προκύπτει από τα διαλαμβανόμενα στην Οδηγία 2009/72/EK το ζήτημα της ασφάλειας του εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί στόχο ζωτικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού των κρατών μελών συνιστά σημαντικό στοιχείο της δημόσιας ασφάλειας και, κατά συνέπεια, συνδέεται εγγενώς με την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την ολοκλήρωση των ενεργειακά απομονωμένων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας των Κρατών Μελών. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2009/72/EK και το νόμο 4001/2011 είναι αρμόδια για τα θέματα ασφάλειας εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας και οφείλει, κατά τις προβλέψεις της Οδηγίας, να ενεργεί με γνώμονα την επάρκεια παροχής σε ηλεκτρική ενέργεια στη χώρα, ως ουσιώδη παράγοντα για τη δημόσια ασφάλεια, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την ευημερία των πολιτών. Περαιτέρω, κατά τις επιταγές της Οδηγίας οφείλει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία και ενδεδειγμένα μέτρα σε περίπτωση που διακυβεύεται η ασφάλεια του εφοδιασμού και το συμφέρον του καταναλωτή.

Επειδή, περαιτέρω, η σημασία που αποδίδεται σε θέματα ασφάλειας εφοδιασμού από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενισχύεται από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 347/2013 (εφεξής: ο «Κανονισμός»), ο οποίος θέτει κανόνες αμέσου εφαρμογής στην εσωτερική έννομη τάξη, με τους οποίους καθορίζεται το πλαίσιο για την εύθετη και έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των ευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων με σκοπό την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν στη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς και της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού στην Ένωση, καθώς και στην περαιτέρω διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων. Η ανάπτυξη των διασυννοριακών διασυνδέσεων επιβάλλεται από την Ένωση, προκειμένου να εξασφαλισθεί η προσφορά όλων των πηγών ενέργειας στη χαμηλότερη δυνατή τιμή τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τη βιομηχανία στο πλαίσιο της ενιαίας εσωτερικής ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας. Προς διασφάλιση των ανωτέρω σκοπών, εντοπίστηκαν από την Επιτροπή κατόπιν διαβουλεύσεων μεταξύ των Κρατών Μελών, 12 ομάδες έργων προτεραιότητας για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, η υλοποίηση των οποίων έως το 2020 είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα. Οι προτεραιότητες αυτές αφορούν διάφορες γεωγραφικές περιοχές ή θεματικά πεδία στον τομέα της μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, και φυσικού

αερίου. Τα έργα αυτά ονομάζονται «**έργα κοινού ενδιαφέροντος**» (ΕΚΕ) επειδή συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής.

Επειδή, τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος, θα πρέπει κατά τις επιταγές του Κανονισμού να υλοποιούνται το συντομότερο δυνατόν, διότι η ταχεία υλοποίησή τους, ει δυνατόν έως το 2020, το οποίο έχει τεθεί ως έτος ορόσημο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τις προτεραιότητες ως προς την ενεργειακή υποδομή της Ένωσης, είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα, αποτελώντας ως εκ τούτου στόχο προς εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού. Μη υλοποίηση αυτών ή μη έγκαιρη υλοποίησή τους συνιστά σημαντικό διακύβευμα, καθώς δύναται να έχει ουσιαστικό αντίκτυπο στην εθνική οικονομία των κρατών – μελών αλλά και δύναται ευθέως να πλήξει τους καταναλωτές, στο βαθμό που τα έργα αυτά αποτελούν καθοριστικό παράγοντα ασφάλειας εφοδιασμού. Για το λόγο αυτό ο Κανονισμός προβλέπει προς διασφάλιση της έγκαιρης υλοποίησης των ανωτέρω έργων, μεταξύ άλλων, καθεστώς στενής παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης τους. Συγκεκριμένα, προβλέπεται στην παράγραφο 1 του Κανονισμού υποχρέωση των φορέων υλοποίησης των έργων για εκπόνηση προγράμματος υλοποίησης των έργων αυτών, το οποίο περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα ως προς τα αναφερόμενα στην εν λόγω διάταξη σημαντικά για την υλοποίηση του εκάστοτε έργου ορόσημα, μεταξύ των οποίων για την κατασκευή και τη θέση του έργου σε λειτουργία. Η αναλυτική διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης των έργων κατά στάδια τίθεται στις διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 5 του Κανονισμού, όπου ορίζεται ότι **«3. Ο Οργανισμός και οι εμπλεκόμενες ομάδες παρακολουθούν τη σημειωθείσα πρόοδο σχετικά με την υλοποίηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος και, εάν είναι απαραίτητο, διατυπώνουν συστάσεις για να διευκολύνουν την υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος. Οι ομάδες δύναται να ζητούν την παροχή περαιτέρω πληροφοριών σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6, να συγκαλούν συνεδριάσεις με τα εμπλεκόμενα μέρη και να καλούν την Επιτροπή να επαληθεύει τις επιτόπου παρεχόμενες πληροφορίες. 4. Έως την 31η Μαρτίου κάθε έτους μετά την προσθήκη ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος στον ενωσιακό κατάλογο δυνάμει του άρθρου 3, οι φορείς υλοποίησης έργων υποβάλλουν ετήσια έκθεση για κάθε έργο που εμπίπτει στις κατηγορίες που ορίζονται στα σημεία 1 και 2 του παραρτήματος II, στην αρμόδια αρχή που ορίζεται στο άρθρο 8 και είτε στον Οργανισμό ή, για τα έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στα σημεία 3 και 4 του παραρτήματος II, στην αντίστοιχη ομάδα. Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται λεπτομέρειες σχετικά με (α) την πρόοδο στην ανάπτυξη, κατασκευή και θέση σε λειτουργία του έργου, ιδίως σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες χορήγησης αδειών και διαβούλευσης· (β) κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις σε σχέση με το πρόγραμμα υλοποίησης, τους λόγους των καθυστερήσεων και τυχόν άλλες δυσκολίες· (γ) κατά περίπτωση, αναθεωρημένο σχέδιο για να ξεπεραστούν οι καθυστερήσεις. 5. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των ετήσιων εκθέσεων που ορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, ο Οργανισμός υποβάλλει στις ομάδες συγκεντρωτική έκθεση για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες που ορίζονται στο παράρτημα II σημεία 1 και 2, στην οποία αξιολογεί**

τη σημειωθείσα πρόοδο και διατυπώνει, κατά περίπτωση, συστάσεις για τον τρόπο αντιμετώπισης των καθυστερήσεων και δυσκολιών που έχουν προκύψει. Η συγκεντρωτική έκθεση αξιολογεί επίσης, βάσει του άρθρου 6 παράγραφοι 8 και 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009, τη συνεπή εφαρμογή των ενωσιακών σχεδίων ανάπτυξης δικτύων όσον αφορά τους διαδρόμους και τις ζώνες προτεραιότητας των ενεργειακών υποδομών. 6. Κάθε έτος, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 8 υποβάλλουν έκθεση στην αντίστοιχη ομάδα σχετικά με την πρόοδο και, κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις της υλοποίησης έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν την αντίστοιχη επικράτειά τους, σε σχέση με τη διαδικασία χορήγησης άδειας, καθώς και τους λόγους των καθυστερήσεων αυτών.»

Επειδή, πέραν των ανωτέρω, το ζήτημα των διασυνδέσεων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ αποτελεί, κατά την τελευταία δεκαετία, προτεραιότητα και στόχο ζωτικής σημασίας για τη Χώρα λόγω των ωφελειών που παρέχονται μέσω της διασύνδεσης τόσο και για την ασφάλεια εφοδιασμού των νησιών όσο και για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των καταναλωτών της Ελληνικής Επικράτειας αλλά και για την εθνική οικονομία, λόγω της σημαντικής μείωσης του κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία μέσω των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) μετακυλιέται στους καταναλωτές. Παράλληλα, λόγοι που ανάγονται στην προστασία του οικοσυστήματος των νησιών λόγω της παύσης των ρυπογόνων πετρελαϊκών σταθμών, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές, επιβάλλουν την επιλογή της διασύνδεσης έναντι της συνέχισης της αυτόνομης ηλεκτροδότησης μέσω πετρελαϊκών σταθμών παραγωγής.

Συναφώς, τη σπουδαιότητα της διασύνδεσης των νησιών με το ηπειρωτικό σύστημα της χώρας έχει αναδείξει η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την απόφασή της 536/2014/ΕΚ με την οποία επιβάλλεται στη χώρα και στον Ρυθμιστή, η υλοποίηση συγκεκριμένων ενεργειών και μέτρων για την προώθηση της υλοποίησης των έργων διασύνδεσης και παράλληλα τίθενται αυστηροί όροι και προϋποθέσεις, καθώς και αποζημιωτικές ρήτρες για την ολοκλήρωση της υλοποίησής τους και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων.

Επειδή, ειδικότερα, η ασφάλεια εφοδιασμού της νήσου Κρήτης έχει αναχθεί σε μείζον ζήτημα και αποτελεί εθνική προτεραιότητα. Τούτο διότι, όπως προέκυψε από σχετική Μελέτη Επάρκειας Ισχύος της Κρήτης για την περίοδο 2017 – 2030 Α' Μέρος που υποβλήθηκε από τους αρμόδιους Διαχειριστές ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. (σχετ. 9), η επάρκεια του συστήματος ηλεκτροπαραγωγής της Κρήτης επηρεάζεται καθοριστικά από τον τρόπο προσαρμογής των υφιστάμενων μονάδων στις απαιτήσεις των Οδηγιών 2010/75/ΕΕ και 2015/2193/ΕΕ και της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2017/1442 της 31^{ης} Ιουλίου 2017 της Επιτροπής (Οδηγίες IED και MCPD), και οι ανάγκες για πρόσθετη ισχύ για την ικανοποίηση του υιοθετούμενου κριτηρίου αξιοπιστίας (LOLE 5,2 ώρες ετησίως) για το έτος 2020, προκύπτει ότι κυμαίνονται μεταξύ 100 MW και 300 MW, παρά τη λειτουργία της AC διασύνδεσης (μικρή διασύνδεση της Κρήτης με την Πελοπόννησο). Το έργο της διασύνδεσης της

Κρήτης με την Αττική, έχει εγκριθεί στα Δ.Π.Α. 2017-2026 και 2018-2027, με σκοπό να υλοποιηθεί από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.) υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις και με την επισήμανση από την Αρχή αναζήτησης συνεργειών και της βέλτιστης συνεργασίας με την Euroasia Interconnector Ltd. για την από κοινού ανάπτυξή του, προκειμένου να καλυφθούν οι ενεργειακές ανάγκες του νησιού το συντομότερο δυνατό, και να αποσοβηθεί ο κίνδυνος έλλειψης επάρκειας κατά τα προσεχή έτη.

Επειδή, όπως καταδεικνύεται από τα ανωτέρω, η ηλεκτρική διασύνδεση της Κρήτης με την Αττική δεν αποτελεί μόνο Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 347/2013, αλλά αποτελεί ταυτόχρονα κρίσιμο εθνικό ζήτημα που σχετίζεται πρωτίστως με την επάρκεια της νήσου σε ηλεκτρική ενέργεια μετά το έτος 2020. Συνεπώς, η υλοποίησή του επιβάλλεται τόσο για την εξυπηρέτηση των γενικότερων στόχων που τίθενται με τον Κανονισμό, αλλά και των ειδικότερων που επιτάσσει το εθνικό δημόσιο συμφέρον. Για το λόγο αυτό άλλωστε, κρίθηκε αρχικά σκόπιμο και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην από 10.10.2017 κοινή απόφαση για τον «διασυννοριακό επιμερισμό κόστους του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος “EUROASIA Interconnector” μεταξύ της Ελλάδας και της Κύπρου» (σχετ. 15) των Ρυθμιστών Ελλάδας και Κύπρου να μην αποτελεί αντικείμενο δύο διακριτών έργων που θα επιβαρύνουν με πρόσθετο κόστος τον Έλληνα καταναλωτή, αλλά ενός κοινού έργου μεταξύ της Euroasia Interconnector Ltd και της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ώστε να διασφαλίζεται, κατά μέγιστο βαθμό, το δημόσιο όφελος.

Επειδή, όπως προκύπτει από τα έγγραφα που λαμβάνονται υπόψη στην παρούσα απόφαση, καθώς και τις σχετικές διαβουλεύσεις που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους, ο φορέας υλοποίησης δεν ανταποκρίθηκε στην ανάγκη για την απρόσκοπτη και ταχύτατη υλοποίηση του έργου εντός των χρονοδιαγραμμάτων, όπως αυτά προβλέφθηκαν στις σχετικές διακρατικές συμφωνίες και αποφάσεις των Αρχών και παρά τις υποδείξεις της Αρχής, ήδη από τα πρώτα στάδια της διαδικασίας για την αναγκαιότητα προώθησης της κατασκευής της διασύνδεσης, δεν ενήργησε σε συμμόρφωση με αυτές, με αποτέλεσμα την διαπιστωμένη πλέον σημαντική καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου. Σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά και τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη της Αρχής, η καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα που έχει εγκριθεί με την απόφαση CBCA (σχετ. 15) των Ρυθμιστών, είναι πλέον δεδομένη αλλά και εκτιμάται από την Αρχή ότι είναι και υπέρμετρη και αδικαιολόγητη σε σχέση με τις ανάγκες ενεργειακού εφοδιασμού της Κρήτης. Η Euroasia Interconnector Ltd, σύμφωνα με πληροφορίες που διαθέτει η Αρχή (σχετ. 20), προχώρησε στην υποβολή φακέλου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, η ολοκλήρωση της οποίας είναι σε κάθε περίπτωση χρονοβόρα. Επισημαίνεται ότι για τον σχεδιασμό του έργου διασύνδεσης Κρήτης- Αττικής δεν ελήφθησαν υπόψη οι απόψεις και προτάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή (ΑΔΜΗΕ ΑΕ), όπως προσηκόντως αρμόζει για το εθνικό έργο διασύνδεσης, ώστε να διασφαλίζεται η τεχνική επάρκεια και συμβατότητα του έργου με το ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο και θα περιέλθει, μετά την ηλεκτρισή του, στην κυριότητα και διαχείριση του Διαχειριστή

ΕΣΜΗΕ. Συνεπώς, υφίσταται ισχυρό ενδεχόμενο η περιβαλλοντική μελέτη που έχει κατατεθεί να μεταβληθεί ουσιαδώς, το οποίο με τη σειρά του θα επιφέρει αντιστοίχως πρόσθετες καθυστερήσεις στην υλοποίηση του έργου.

Επειδή, οι καθυστερήσεις αυτές, έχουν ήδη αξιολογηθεί από την Αρχή ως σημαντικές, έχουν δε επιβεβαιωθεί και με την από 11.07.2018 δημοσιευθείσα συγκεντρωτική έκθεση του Οργανισμού (σχετ. 19), κατά την οποία η θέση σε λειτουργία του έργου παρουσιάζει καθυστέρηση σε σχέση με το εγκεκριμένο από τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές Ελλάδας και Κύπρου, δυνάμει της από 10.10.2017 κοινής απόφασής τους, χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του. Η δε καθυστέρηση που διαπιστώθηκε από τον Οργανισμό, σύμφωνα με την ειδική μεθοδολογία αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος που αυτός εφαρμόζει, κατά τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω έκθεσή του (πίνακας της σελ. 65 του σχετ. 19), είναι στην προκείμενη περίπτωση ήδη σημαντική, έχοντας υπερβεί τα δύο (2) έτη, και αναδεικνύεται ως καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη της εύθετης και έγκαιρης υλοποίησης του έργου, δημιουργώντας μείζον ζήτημα, υπό το πρίσμα συνολικά των κρίσιμων πραγματικών και νομικών παραμέτρων που αφορούν στην ηλεκτροδότηση της νήσου Κρήτης, για την ασφάλεια εφοδιασμού του νησιού.

Επειδή, οι ως άνω καθυστερήσεις και γεγονότα θέτουν τη ΡΑΕ, ως αρμόδια αρχή για την ασφάλεια εφοδιασμού των νησιών, σε δυσχερή θέση, αλλά και την ίδια τη χώρα σε δυσμενή κατάσταση απέναντι στο πρόβλημα επάρκειας της Κρήτης, το οποίο, ως μείζον εθνικό ζήτημα, πρέπει να αντιμετωπισθεί πάραυτα. Κάθε περαιτέρω αδικαιολόγητη καθυστέρηση επιτείνει το πρόβλημα, θέτοντας σε κίνδυνο την επάρκεια τροφοδοσίας των καταναλωτών κατά προσεχή έτη. Συνεπώς, το ζήτημα της ως άνω καθυστέρησης δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται υπό συνθήκες κανονικότητας, όπως ενδεχομένως συμβαίνει σε συναφείς περιπτώσεις έργων Κοινού Ενδιαφέροντος, αλλά υπό συνθήκες έκτακτης ανάγκης, καθώς συνδέεται άρρηκτα με την επάρκεια τροφοδοσίας μιας ενεργειακά απομονωμένης περιοχής της χώρας.

Επειδή, ο ενωσιακός νομοθέτης, στο πλαίσιο διασφάλισης της ταχείας και έγκαιρης για την εξυπηρέτηση του δημοσίου σκοπού υλοποίησης των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος, παράλληλα με την στενή παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου υλοποίησής τους, προέβλεψε και την επέλευση συγκεκριμένων έννομων συνεπειών σε περίπτωση που «η θέση σε λειτουργία ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος παρουσιάζει καθυστέρηση σε σχέση με το πρόγραμμα υλοποίησης για λόγους άλλους εκτός από ανωτέρα βία για την οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος ο φορέας υλοποίησης έργου». Στην παράγραφο 7 του άρθρου 5 του Κανονισμού προδιαγράφονται τέσσερις ειδικότερες περιπτώσεις, στις οποίες θεμελιώνεται το δικαίωμα ανάληψης δράσης είτε από την εκάστοτε αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή (εδάφιο α της παραγράφου 7), είτε από τον φορέα υλοποίησης (εδάφιο β της παραγράφου 7), είτε από το Κράτος – Μέλος ή την αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή (εδάφιο γ της παραγράφου 7) είτε από την Επιτροπή (εδάφιο δ της παραγράφου 7), αναλόγως της πληρώσεως των προϋποθέσεων εφαρμογής των σχετικών διατάξεων, με σκοπό την χρονική εξομάλυνση της υλοποίησης ενός έργου, ως προς το οποίο

διαπιστώνεται κατά τα ανωτέρω καθυστέρηση, για την εύθετη και ταχεία θέση σε λειτουργία του και προς αποσόβηση του κινδύνου ματαίωσης ή διακύβευσης του δημοσίου σκοπού που η λειτουργία αυτή εξυπηρετεί. Συγκεκριμένα, εφόσον κατά τα ανωτέρω διαπιστώνεται καθυστέρηση, προβλέπεται ότι «(α) στον βαθμό που είναι εφαρμοστέα τα αναφερόμενα στο άρθρο 22 παράγραφος 7 στοιχεία α), β) ή γ) των οδηγιών 2009/72/EK και 2009/73/EK μέτρα σύμφωνα τις αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μεριμνούν για την υλοποίηση της επένδυσης· (β) εάν τα λαμβανόμενα σύμφωνα με το στοιχείο α) μέτρα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών δεν είναι εφαρμοστέα, ο φορέας υλοποίησης του έργου επιλέγει τρίτο μέρος για τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή του έργου εν όλω ή εν μέρει πριν η καθυστέρηση σε σχέση με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που δηλώνεται στο πρόγραμμα υλοποίησης υπερβεί τα δύο έτη· (γ) εάν δεν επιλεγεί τρίτο μέρος σύμφωνα με το στοιχείο β), το κράτος μέλος ή, εάν υπάρχει σχετική πρόβλεψη του κράτους μέλους, η εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να ορίσει, εντός δύο μηνών από τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο β), τρίτο μέρος για τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή του έργου το οποίο αποδέχεται ο φορέας υλοποίησης του έργου· (δ) εάν η καθυστέρηση σε σχέση με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που δηλώνεται στο πρόγραμμα υλοποίησης υπερβεί τα δύο έτη και δύο μήνες, η Επιτροπή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας και της πλήρους συνεργασίας των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, μπορεί να προκηρύξει πρόσκληση υποβολής προτάσεων ανοικτή σε οιοδήποτε τρίτο μέρος ικανό να αποτελέσει φορέα υλοποίησης για να κατασκευάσει το έργο βάσει συμπεφωνημένου χρονοδιαγράμματος· [...]».

Επειδή, η προαναφερθείσα καθυστέρηση θέτει εν κινδύνω την επίτευξη του δημοσίου συμφέροντος σκοπού που εξυπηρετεί το έργο. Η ΡΑΕ, επιφορτισμένη με την αρμοδιότητα του μακροχρόνιου προγραμματισμού της ηλεκτροδότησης των μη διασυνδεδεμένων νησιών, και την ευθύνη για την ασφαλή και απρόσκοπτη τροφοδοσία της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια, βάσει της Οδηγίας 2009/72/EK, αλλά και των αρμοδιοτήτων που της αποδίδονται με τον Κανονισμό, οφείλει να δράσει για την αντιμετώπιση των κινδύνων που εμφανίζουν οι μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση της διασύνδεσης Αττικής-Κρήτης. Λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά δεδομένα και τη μεγάλη καθυστέρηση που έχει ήδη έχει διαπιστωθεί στην υλοποίηση του έργου, καθώς και τις δυσμενείς επιπτώσεις που η καθυστέρηση αυτή δύναται να έχει για τον απρόσκοπτό εφοδιασμό της νήσου σε ηλεκτρική ενέργεια, αλλά και στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της επιβάρυνσής τους με τις ΥΚΩ, η ΡΑΕ, ως αρμόδια Εθνική Ρυθμιστική Αρχή για τα έργα διασύνδεσης των ΜΔΝ, συμπεριλαμβανομένων και των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος που συνιστούν έργα διασύνδεσης του Κράτους Μέλους στην επικράτεια του οποίου πρόκειται να κατασκευασθεί το έργο, κρίνει αναγκαία την άμεση λήψη των κατάλληλων μέτρων, για την αποσόβηση του κινδύνου της επιπρόσθετης καθυστέρησης στην ολοκλήρωσή του έργου που θα έχει ως συνέπεια σημαντικά προβλήματα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στο νησί μετά το έτος 2020.

Επειδή, είναι ζωτικής σημασίας για την εύθετη και έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου η διατήρηση του χαρακτήρα του έργου ως Κοινού Ενδιαφέροντος, προκειμένου να αξιοποιηθεί από τον φορέα κατασκευής και χρηματοδότησης του έργου η προνομιακή του μεταχείριση, ιδίως αναφορικά με την κατά προτεραιότητα αδειοδοτική διαδικασία που εφαρμόζεται στην περίπτωση των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος, καθώς και για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση από πόρους της Ένωσης (ενδεικτικά μέσω του προγράμματος «*Connecting Europe Facility*»).

Επειδή, σε περίπτωση που διαπιστώνεται σημαντική καθυστέρηση εν σχέσει προς το ορισθέν χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έργου διασύνδεσης με αποτέλεσμα να τίθεται εν κινδύνω η ασφάλεια εφοδιασμού του νησιού που αφορά το έργο διασύνδεσης, η ΡΑΕ νομιμοποιείται βάσει του πλέγματος των εφαρμοστέων διατάξεων της Οδηγίας 2009/72/EK, του Κανονισμού και του ν. 4001/2011 να ασκήσει τις σχετικές αρμοδιότητές της, λαμβάνοντας τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αποκατάσταση της αρρυθμίας που έχει δημιουργηθεί στην υλοποίηση του έργου και κατ' επέκταση στην ενεργειακή αγορά, αλλά και να αντιμετωπίσει, με γνώμονα το δημόσιο όφελος, τον κίνδυνο μη επάρκειας ενεργειακού εφοδιασμού της νήσου Κρήτης κατά τα προσεχή έτη. Η έγκαιρη και εύθετη υλοποίηση του έργου προϋποθέτει την αμοιβαία συνεργασία των φορέων κατασκευής και χρηματοδότησής του, ώστε προκρίνεται ως ενδεδειγμένο μέτρο η λήψη απόφασης για την θεσμική οριοθέτηση του πλαισίου, εντός του οποίου θα επιτευχθεί η ανωτέρω συνεργασία με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

Επειδή, για τη θεσμική οριοθέτηση και οργάνωση του πλαισίου, εντός του οποίου θα επιτευχθεί η ανωτέρω συνεργασία των φορέων κατασκευής και χρηματοδότησης του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό δημοσίου συμφέροντος που εξυπηρετείται δια της θέσεως του έργου σε λειτουργία, την προστασία των καταναλωτών δια της διασφάλισης κατά το δυνατόν χαμηλότερου κόστους τροφοδότησης με ηλεκτρική ενέργεια, της ολοκλήρωσης της ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας και της επίτευξης των εθνικών και ενωσιακών ενεργειακών στόχων, η Αρχή αξιολογεί ως σημαντικά τα κριτήρια της οικονομικότητας της κατασκευής και της χρηματοδότησης, του υψηλότερου επιπέδου τεχνογνωσίας και αξιοπιστίας σε τεχνικό επίπεδο και της οικονομικής φερεγγυότητας του φορέα που θα επιλεγεί. Στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να αξιοποιηθεί στο μέγιστο κάθε δυνατότητα πρόσβασης σε οικονομικότερη χρηματοδότηση, κρίνεται ως αποφασιστικής σημασίας η παροχή της δυνατότητας συμμετοχής περισσότερων φορέων στην κατασκευή και χρηματοδότηση του έργου, η αμοιβαία και γόνιμη σύμπραξη και συνεργασία των οποίων θα διασφαλίσει την εύθετη και έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου, υπό συγκεκριμένους όρους και δίχως να διακυβεύεται η ταχεία, και δη η ταχύτερη εφικτή, ολοκλήρωση του έργου, με το χαμηλότερο δυνατό κόστος για τους καταναλωτές.

Επειδή, ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ήτοι η ΑΔΜΗΕ Α.Ε., κρίνεται βάσει των στοιχείων που έχουν τεθεί υπόψη της ΡΑΕ αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου, τη δυνατότητα και την οικονομικότητα της κατασκευής και της χρηματοδότησης του έργου, το επίπεδο της

τεχνογνωσίας του και της τεχνικής του αξιοπιστίας ως μοναδικού πιστοποιημένου ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στην Ελλάδα και την οικονομική του φερεγγυότητα, ότι πληροί το σύνολο των ανωτέρω κριτηρίων, ώστε να θεωρείται απαραίτητη από την Αρχή η κυρίαρχη συμμετοχή του στην κατασκευή και τη χρηματοδότηση του έργου.

Παράλληλα δε, προς διασφάλιση της δυνατότητας συμμετοχής στην κατασκευή και χρηματοδότηση του έργου και άλλων φορέων – οντοτήτων, η σύμπραξη και συνεργασία των οποίων με την ΑΔΜΗΕ Α.Ε. αναμένεται να αποδώσει το βέλτιστο δυνατό, εξ επόψεως χρονικού ορίζοντα υλοποίησης και οικονομικότητας κατασκευής του έργου, αποτέλεσμα, ως προς την υλοποίηση του έργου, προκρίνεται ως πλέον πρόσφορη για την εξυπηρέτηση του δημοσίου σκοπού υπό το πρίσμα του οποίου τίθεται η υλοποίηση του έργου, η σύσταση μιας εταιρείας ειδικού σκοπού («special purpose vehicle», εφεξής: «SPV»), στην οποία η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. θα έχει κυρίαρχη πλειοψηφική συμμετοχή που θα ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του μετοχικού κεφαλαίου, και στην οποία θα προβλέπεται η υποχρέωση διάθεσης σε τρίτα πρόσωπα εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος σημαντικού ποσοστού συμμετοχής, ήτοι μέχρι σαράντα εννέα τοις εκατό (49%).

Λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή της Euroasia Interconnector Ltd στην εκπόνηση των μελετών και την πρόοδο της αδειοδότησης του έργου, προκρίνεται η αναγνώριση δικαιώματος της Euroasia Interconnector Ltd, ή θυγατρικής αυτής, για την αγορά μετοχών του υπό σύσταση SPV σε ποσοστό έως τριάντα εννέα τοις εκατό (39%) κατά προτεραιότητα έναντι άλλων για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Για το υπόλοιπο δέκα τοις εκατό (10 %) ή για την περίπτωση που η Euroasia Interconnector Ltd ή θυγατρική αυτής επιλέξει να μην ασκήσει το δικαίωμα αγοράς του ως άνω ποσοστού εντός του προβλεπόμενου διαστήματος ή εάν το ασκήσει σε ποσοστό χαμηλότερο του ανωτέρω τριάντα εννέα τοις εκατό (39%), προς διασφάλιση πλήρωσης από δυνητικούς συμμετέχοντες στο SPV των ανωτέρω κριτηρίων, η διάθεση από την ΑΔΜΗΕ Α.Ε. του ποσοστού συμμετοχής που υπολείπεται μετά την άσκηση ή μη του δικαιώματος αγοράς από την Euroasia Interconnector Ltd, ή θυγατρικής αυτής, προκρίνεται να διενεργηθεί με διαγωνισμό, τους όρους του οποίου θα εγκρίνει η Αρχή.

Επειδή, η ως άνω διασύνδεση Κρήτης- Αττικής αποτελεί τμήμα του συνολικού έργου PCI EuroAsia Interconnector, ο σχεδιασμός και η κατασκευή της θα πρέπει να διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των υποτημημάτων του έργου, ήτοι, των τμημάτων διασύνδεσης Κρήτης - Αττικής και Κρήτης - Κύπρου αλλά και των εθνικών δικτύων Ελλάδας και Κύπρου με οποία θα διασυνδεθεί το έργο αυτό. Για το λόγο αυτό, οι προδιαγραφές προκήρυξης του εν λόγω έργου διασύνδεσης Κρήτης- Αττικής θα πρέπει να ικανοποιούν μεταξύ άλλων και την απαίτηση αυτή και συνεπώς, δεδομένης της εμπλοκής περισσότερων φορέων (Project Promoter του τμήματος διασύνδεσης Κρήτης-Κύπρου, Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου), η ΡΑΕ θα εγκρίνει τις τεχνικές προδιαγραφές για την κατασκευή του

Έργου, σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον ACER και τον ENTSO-E, εφόσον είναι αναγκαίο.

Για τους παραπάνω λόγους

Αποφασίζει:

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με την Οδηγία 2009/72/EK και τον Κανονισμό τα ακόλουθα:

1. Η εταιρεία με την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Α.Ε.» (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.) καλείται να συστήσει, έως την **10^η Σεπτεμβρίου 2018**, εταιρεία ειδικού σκοπού («SPV») εκατό τοις εκατό (100%) θυγατρική της, με σκοπό τη χρηματοδότηση και κατασκευή του έργου κοινού ενδιαφέροντος υπ' αριθμ. 3.10.3 «Γραμμή μεταφοράς μεταξύ Κορακιάς στην Κρήτη και περιφέρειας Αττικής (EL)», και να γνωστοποιήσει εντός της ίδιας προθεσμίας τα στοιχεία αυτής στην Αρχή, προκειμένου η εν λόγω εταιρεία να οριστεί από τη ΡΑΕ ως φορέας για την κατασκευή και χρηματοδότηση του ανωτέρω έργου. Ειδικότερα:

(α) Ιδρυτικό μετοχικό κεφάλαιο: Το ιδρυτικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας θα ανέρχεται σε ποσό διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ (€ 200.000.000), το οποίο εκτιμάται σε ποσοστό περίπου [26%] επί του **μέγιστου** εκτιμώμενου προϋπολογισμού του έργου, ο οποίος ανέρχεται σε επτακόσια εβδομήντα εκατομμύρια ευρώ (770.000.000 ευρώ), και θεωρείται επαρκής βάση για την ασφαλή ανάληψη της κατασκευής και χρηματοδότησης του έργου από την ανωτέρω εταιρεία.

(β) Μετοχική σύνθεση: Μέτοχος της υπό σύσταση εταιρείας θα είναι, κατά τη σύστασή της, η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Κατόπιν της συστάσεως της εταιρείας, η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. διαθέτει ποσοστό συμμετοχής σε αυτήν έως σαράντα εννέα τοις εκατό (49%) σε τρίτα πρόσωπα, ως εξής;

αα) Εκ του ανωτέρω ποσοστού, η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. υποχρεούται να διαθέσει κατά προτεραιότητα στην Euroasia Interconnector Ltd ή θυγατρική αυτής μετοχές στην ονομαστική τους αξία σε ποσοστό έως τριάντα εννέα τοις εκατό (39%) του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ειδικού σκοπού που θα συσταθεί κατά τα ανωτέρω. Η Euroasia Interconnector Ltd ή θυγατρική αυτής δύναται να ασκήσει το δικαίωμα κατά προτεραιότητα αγοράς των μετοχών αυτών αποκλειστικά εντός τριών (3) μηνών από την ολοκλήρωση της σύστασης της εταιρείας, για την οποία λαμβάνει γνώση άμεσα, με ευθύνη της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.. Βάση συζήτησης για τη συνεργασία των δυο μερών αποτελεί το πιο πρόσφατο κείμενο συμφωνίας μετόχων (SHA) το οποίο έχει προτείνει η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. στην Euroasia Interconnector Ltd στο πλαίσιο των μεταξύ τους διαβουλεύσεων.

ββ) Οι υπολειπόμενες – κατόπιν άσκησης ή μη του ανωτέρω δικαιώματος αγοράς από την Euroasia Interconnector Ltd ή θυγατρική αυτής - μετοχές της εταιρείας ειδικού σκοπού δύνανται να διατεθούν από την ΑΔΜΗΕ Α.Ε. σε τρίτα μέρη με προτεραιότητα σε πιστοποιημένους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με διαγωνισμό του οποίου η πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος δημοσιεύεται εντός δύο (2) μηνών από το πέρας του χρονικού διαστήματος άσκησης του ως άνω δικαιώματος απόκτησης μετοχών κατά προτεραιότητα, από τη «Euroasia Interconnector Ltd.» ή θυγατρικής της, και οι όροι του οποίου εγκρίνονται από τη ΡΑΕ. Για την έγκριση αυτή, υποβάλλονται στη ΡΑΕ τα τεύχη του διαγωνισμού το αργότερο ένα μήνα πριν από τη δημοσίευση. Σε περίπτωση μη διεξαγωγής του εν λόγω διαγωνισμού ή μη εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τρίτα πρόσωπα για συμμετοχή στην εταιρεία, οι υπολειπόμενες μετοχές παραμένουν στην ΑΔΜΗΕ Α.Ε.. Σε κάθε περίπτωση, η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. θα συμμετέχει στην εταιρεία ειδικού σκοπού που θα συστήσει κατά τα ανωτέρω σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα ένα τοις εκατό (51%).

Οι συμμετέχοντες – μέτοχοι της εταιρείας ειδικού σκοπού που θα συσταθεί θα πρέπει να πληρούν τα οριζόμενα στην Οδηγία 2009/72/EK και στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 σχετικά με τη δραστηριοποίησή τους, είτε άμεσα είτε έμμεσα, στους τομείς της παραγωγής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (τήρηση προϋποθέσεων διαχωρισμού), ενώ αποκλείεται η συμμετοχή στην εταιρεία εταιρειών με συμφέροντα αντίθετα στην υλοποίηση ή τη λειτουργία του έργου.

(γ) Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου: Το έργο θα πρέπει να υλοποιηθεί και να τεθεί σε λειτουργία το ταχύτερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση εντός του έτους 2022. Προς τούτο, η εταιρεία ειδικού σκοπού υποχρεούται να υποβάλει αμέσως μετά την ανάθεση σε αυτή της υποχρέωσης υλοποίησης του έργου διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής αναθεωρημένο δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα εργασιών, το οποίο θα ενσωματωθεί και στο ΔΠΑ του ΕΣΜΗΕ περιόδου 2019 – 2028 και θα εγκριθεί από τη ΡΑΕ.

(δ) Βιωσιμότητα της εταιρείας και χρηματοδότηση του έργου: Η εταιρεία ειδικού σκοπού και οι συμμετέχοντες σε αυτήν υποχρεούνται σε διασφάλιση της βιωσιμότητάς της προς όφελος των καταναλωτών. Η εταιρεία και οι συμμετέχοντες σε αυτήν απαιτείται να δεσμευθούν για την μεγιστοποίηση αξιοποίησης χρηματοδοτικών προγραμμάτων και εργαλείων ιδίως των προσφερόμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους οργανισμούς που εντάσσονται σε αυτήν.

(ε) Συμμετοχή στην αδειοδοτική διαδικασία: Δεδομένου ότι η υλοποίηση της διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής με βάση την παρούσα, πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Κανονισμού και της έγκρισης του συνολικού έργου ως Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος (PCI), η εταιρεία ειδικού σκοπού αξιοποιεί τις μελέτες που έχει ήδη διενεργήσει ο φορέας υλοποίησης Euroasia Interconnector Ltd με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τις λοιπές άδειες και εγκρίσεις που έχουν ήδη εκδοθεί για την υλοποίηση του έργου, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού. Προς τούτο, η Euroasia Interconnector Ltd και η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. θα συνδράμουν με κάθε μέσο στην προώθηση της αδειοδοτικής διαδικασίας, παραδίδοντας, μεταξύ άλλων, στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) τις σχετικές μελέτες και εγκρίσεις που αφορούν το τμήμα Κρήτη-Αττική, καθώς και άλλα στοιχεία που κρίνονται αναγκαία προκειμένου να διασφαλίζεται η προσήκουσα και ταχεία αδειοδότηση του έργου καθώς και η διαλειτουργικότητα του συνολικού Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος.

(στ) Αποπληρωμή του έργου και Μέσο Σταθμισμένο Κόστος Κεφαλαίου (WACC): Το έργο θεωρείται Έργο Μείζονος Σημασίας και αποπληρώνεται σταδιακά από τη θέση του σε λειτουργία, ήτοι την ηλεκτρισή του. Δεδομένων των σημαντικών μεταβολών που επήλθαν σε σχέση ιδίως με την υλοποίηση του έργου από τον ορισμό του Μέσου Σταθμισμένου Κόστους Κεφαλαίου του έργου (εφεξής: WACC) με την εν ισχύ συμφωνία για τον «*διασυνοριακό επιμερισμό κόστους του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος “EUROASIA Interconnector” μεταξύ της Ελλάδας και της Κύπρου*» (σχετ. 15), κρίνεται σκόπιμη η αναθεώρηση του αναφερόμενου στην εν λόγω συμφωνία WACC. Συνεπώς, το $WACC_{real}$ με ενσωματωμένο *premium* θα οριστεί, με σκοπό την παροχή των κατάλληλων και αποτελεσματικών κινήτρων. Οι παράμετροι αποπληρωμής του έργου θα καθοριστούν στην απόφαση ανάθεσης της υλοποίησης του έργου στο SPV και θα συμπεριληφθούν, μαζί με το νέο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης στην αναθεωρημένη έκδοση της απόφασης διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους που θα εκδοθεί κατόπιν συνεργασίας των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών Ελλάδας και Κύπρου, βάσει επαναξιολόγησης των στοιχείων που συνθέτουν τον υπολογισμό του (συντελεστής δανειακής επιβάρυνσης, ασφάλιστρα κινδύνου αγοράς και χώρας, κόστος δανειακών κεφαλαίων, συντελεστές συστηματικού κινδύνου).

(ζ) Υποβολή τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή του έργου διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής: Πριν από τη διενέργεια της προκήρυξης για την κατασκευή τμήματος ή του συνόλου του έργου διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής, ο φορέας υλοποίησης (εταιρεία ειδικού σκοπού- SPV) θα υποβάλει στη ΡΑΕ τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής, έχοντας εξασφαλίσει κατόπιν συνεργασίας με τους αρμόδιους Διαχειριστές και Φορείς Υλοποίησης τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των υποτμημάτων του ΕΚΕ «EUROASIA Interconnector» και των εθνικών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με οποία θα διασυνδεθεί. Τυχόν διαφωνίες μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων θα επιλύονται σε συνεργασία με τον ENTSO-E.

2. Την κοινοποίηση της απόφασης αυτής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, στον ACER, στην ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και στην Euroasia Interconnector Ltd.
3. Την ανάρτηση της απόφασης στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2018

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νικόλαος Γ. Μπουλαξής

Κατά της παρούσας απόφασης χωρεί ενδικοφανής προσφυγή εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίησή της, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32 και 33 του ν. 4001/2011, ΦΕΚ Α' 179/22.08.2011.